

Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип
Македонија
Универзитет имени Гоце Делчева, г. Штип,
Македонија
Goce Delcev University in Stip,
Macedonia

Воронешки државен универзитет
Русија
Воронежский государственный университет
Россия
Voronezh State University
Russia

Трета меѓународна научна конференција Третья международная научная конференция

Third International Scientific Conference

ФИЛКО FILKO

ФИЛОЛОГИЈА, КУЛТУРА И ОБРАЗОВАНИЕ ФИЛОЛОГИЈА, КУЛТУРА И ОБРАЗОВАНИЕ
PHILOLOGY, CULTURE AND EDUCATION

ЗБОРНИК НА ТРУДОВИ СБОРНИК СТАТЕЙ CONFERENCE PROCEEDINGS

26-27 април 2018 / 26-27 апреля 2018 / 26-27 April 2018
Штип Штип Stip

Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип
Македонија
Универзитет имени Гоце Делчева, г. Штип,
Македонија
Goce Delcev University in Stip,
Macedonia

Воронешки државен универзитет
Русија
Воронежский государственный университет
Россия
Voronezh State University
Russia

Трета меѓународна научна конференција

Третья международная научная конференция

Third International Scientific Conference

ФИЛКО FILKO

ФИЛОЛОГИЈА, КУЛТУРА И ОБРАЗОВАНИЕ
PHILOLOGY, CULTURE AND EDUCATION

ФИЛОЛОГИЈА, КУЛТУРА И ОБРАЗОВАНИЕ
PHILOLOGY, CULTURE AND EDUCATION

ЗБОРНИК НА ТРУДОВИ СБОРНИК СТАТЕЙ CONFERENCE PROCEEDINGS

26-27 април 2018 / 26-27 апреля 2018 / 26-27 April 2018
Штип Штип Stip

CIP - Каталогизација во публикација
Национална и универзитетска библиотека “Св. Климент Охридски”, Скопје

821(062)
811(062)
316.7(062)
37(062)

МЕЃУНАРОДНА научна конференција (3 ; 2018 ; Штип)

Филологија, култура и образование [Електронски извор] : зборник на трудови / Трета меѓународна научна конференција, 26-27 април 2018, Штип = Филологија, култура и образование : сборник статей / Третья международная научная конференция, 26-27 апреля 2018, Штип = Philology, culture and education : conference proceedings / Third International Scientific Conference, 26-27 April 2018, Stip. - Штип : Универзитет “Гоце Делчев” = Универзитет имени Гоце Делчева = Shtip : Goce Delcev University, 2018

Начин на пристап (URL): <http://js.ugd.edu.mk/index.php/fe>. - Трудови на мак., рус. и англ. јазик. - Фусноти кон текстот. - Текст во PDF формат, содржи 737 стр. , табели, граф. прикази. - Наслов преземен од екранот. - Опис на изворот на ден 27.12.2018. - Abstracts кон повеќето трудови. - Библиографија кон трудовите

ISBN 978-608-244-593-9

1. Насп. ств. насл.

а) Книжевност - Собири б) Јазици - Собири в) Култура - Собири г)
Образование - Собири

COBISS.MK-ID 109270026

ОРГАНИЗАЦИСКИ КОМИТЕТ

Драгана Кузмановска, Филолошки факултет при УГД
Олга А. Бердникова, Филолошки факултет при ВГУ
Светлана Јакимовска, Филолошки факултет при УГД
Татјана А. Тернова, Филолошки факултет при ВГУ
Виолета Димова, Филолошки факултет при УГД
Генадиј Ф. Ковалов, Филолошки факултет при ВГУ
Костадин Голаков, Филолошки факултет при УГД
Лариса В. Рибачева, Филолошки факултет при ВГУ

МЕЃУНАРОДЕН ПРОГРАМСКИ КОМИТЕТ

Виолета Димова (Македонија)
Даниела Коцева (Македонија)
Драгана Кузмановска (Македонија)
Ева Ѓорѓиевска (Македонија)
Марија Кусевска (Македонија)
Силвана Симоска (Македонија)
Татјана Стојановска Иванова (Македонија)
Лариса В. Рибачева (Русија)
Софија Заболотнаја (Русија)
Татјана А. Тернова (Русија)
Татјана Атанасоска (Австрија)
Олег Н. Фенчук (Белорусија)
Јулиа Дончева (Бугарија)
Билјана Мариќ (Босна и Херцеговина)
Душко Певуља (Босна и Херцеговина)
Волф Ошлис (Германија)
Волфганг Моч (Германија)
Габриела Б. Клајн (Италија)
Михал Ванке (Полска)
Мајкл Рокланд (САД)
Даниела Костадиновиќ (Србија)
Селена Станковиќ (Србија)
Тамара Валчик-Булиќ (Србија)
Ахмед Ѓуншен (Турција)
Нецати Демир (Турција)
Шерифе Сехер Ерол Чалшкан (Турција)
Карин Руке-Брутен (Франција)
Танван Тонтат (Франција)

Технички секретар

Марица Тасевска
Ирина Аржанова

Главен и одговорен уредник

Драгана Кузмановска

Јазично уредување

Даница Атанасовска-Гаврилова (македонски јазик)
Марјана Розенфелд (руски јазик)
Билјана Иванова (англиски јазик)
Снежана Кирова (англиски јазик)
Татјана Уланска (англиски јазик)

Техничко уредување

Костадин Голаков
Марица Тасевска
Славе Димитров

Адреса на организацискиот комитет:

Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип
Филолошки факултет
ул. „Крсте Мисирков“ бр. 10-А
Пош. фах 201, Штип - 2000, Р. Македонија

Воронешки државен универзитет
Филолошки факултет
г. Воронеж, пл. Ленина, 10, корпус 2, к. 34, Русија

Е-пошта: filko.conference@gmail.com
Веб-страница: <http://js.ugd.edu.mk./index.php/fe>

РЕДАКЦИОННЫЙ СОВЕТ

Драгана Кузмановска, Филологический факультет при УГД
Ольга А. Бердникова, Филологический факультет при ВГУ
Светлана Якимовска, Филологический факультет при УГД
Татјана А. Тернова, Филологический факультет при ВГУ
Виолета Димова, Филологический факультет при УГД
Геннадий Ф. Ковалев, Филологический факультет при ВГУ
Костадин Голаков, Филологический факультет при УГД
Лариса В. Рыбачева, Филологический факультет при ВГУ

МЕЖДУНАРОДНАЯ РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ

Виолета Димова (Македонија)
Даниела Коцева (Македонија)
Драгана Кузмановска (Македонија)
Ева Ѓергиевска (Македонија)
Мария Кусевска (Македонија)
Силвана Симоска (Македонија)
Татјана Стояновска-Иванова (Македонија)
Лариса В. Рыбачева (Россия)
Софья Заболотная (Россия)
Татјана А. Тернова (Россия)
Татјана Атанасоска (Австрија)
Олег Н. Фенчук (Беларусь)
Юлиа Дончева (Болгария)
Биљана Мариќ (Боснија и Херцеговина)
Душко Певуља (Боснија и Херцеговина)
Волф Ошлис (Германия)
Волфганг Моч (Германия)
Габриелла Б. Клейн (Италија)
Ева Бартос (Польша)
Михал Ванке (Польша)
Майкл Рокланд (США)
Даниела Костадинович (Србија)
Селена Станкович (Србија)
Тамара Валчич-Булич (Србија)
Ахмед Гюншен (Турција)
Неджати Демир (Турција)
Шерифе Сехер Эрол Чал'шкан (Турција)
Карин Рукэ-Брутэн (Франција)
Танван Тонтат (Франција)

Ученый секретарь

Марица Тасевска
Ирина Аржанова

Главный редактор

Драгана Кузмановска

Языковая редакция

Даница Атанасовска-Гаврилова (македонски јазик)
Марјана Розенфелд (руски јазик)
Билјана Иванова (англиски јазик)
Снежана Кирова (англиски јазик)
Татјана Уланска (англиски јазик)

Техническое редактирование

Костадин Голаков
Марица Тасевска
Славе Димитров

Адрес организационог комитета

Универзитет им. Гоце Делчева – Штип
Филологически факултет
ул. „Крсте Мисирков“ д. 10-А
Пош. фах 201, Штип - 2000, Р. Македонија

Воронежски државни универзитет
Филологически факултет
г. Воронеж, пл. Ленина, 10, корпус 2, к. 34, Россия

Е-пошта: filko.conference@gmail.com

Веб-сајт: <http://js.ugd.edu.mk./index.php/fe>

EDITORIAL STAFF

Dragana Kuzmanovska, Faculty of Philology, UGD
Olga A. Berdnikova, Faculty of Philology, VGU
Svetlana Jakimovska, Faculty of Philology, UGD
Tatyana A. Ternova, Faculty of Philology, VGU
Violeta Dimova, Faculty of Philology, UGD
Genadiy F. Kovalyov, Faculty of Philology, VGU
Kostadin Golakov, Faculty of Philology, UGD
Larisa V. Rybatcheva, Faculty of Philology, VGU

INTERNATIONAL EDITORIAL BOARD

Daniela Koceva (Macedonia)
Dragana Kuzmanovska (Macedonia)
Eva Gjorgjievska (Macedonia)
Marija Kusevska (Macedonia)
Silvana Simoska (Macedonia)
Tatjana Stojanovska-Ivanova (Macedonia)
Violeta Dimova (Macedonia)
Larisa V. Rybatcheva (Russia)
Sofya Zabolotnaya (Russia)
Tatyana A. Ternova (Russia)
Tatjana Atanasoska (Austria)
Oleg N. Fenchuk (Belarus)
Yulia Doncheva (Bulgaria)
Biljana Maric (Bosnia and Herzegovina)
Dushko Pevulja (Bosnia and Herzegovina)
Wolf Ochlies (Germany)
Wolfgang Motch (Germany)
Gabriella B. Klein (Italy)
Ewa Bartos (Poland)
Michal Wanke (Poland)
Danijela Kostadinovic (Serbia)
Selena Stankovic (Serbia)
Tamara Valchic-Bulic (Serbia)
Ahmed Gunshen (Turkey)
Necati Demir (Turkey)
Şerife Seher Erol Çalişkan
Karine Rouquet-Brutin (France)
That Thanh-Vân Ton (France)
Michael Rockland (USA)

Conference secretary

Marica Tasevska
Irina Arzhanova

Editor in Chief

Dragana Kuzmanovska

Language editor

Danica Atanasovska-Gavrilova (Macedonian)

Maryana Rozenfeld (Russian)

Biljana Ivanova (English)

Snezana Kirova (English)

Tatjana Ulanska (English)

Technical editing

Kostadin Golakov

Marica Tasevska

Slave Dimitrov

Address of the Organizational Committee

Goce Delcev University - Stip

Faulty of Philology

Krste Misirkov St. 10-A

PO Box 201, Stip - 2000, Republic of Macedonia

Voronezh State Universiy

Faculty of Philology

10 pl. Lenina, Voronezh, 394006, Russia

E-mail: filko.conference@gmail.com

Web-site: <http://js.ugd.edu.mk./index.php/fe>

СОДРЖИНА / СОДЕРЖАНИЕ / CONTENT

1. Adili Bujar – CHALLENGES AND PERSPECTIVES OF INTERCULTURAL EDUCATION IN MACEDONIA	13
2. Angelovska Irena – MULTICULTURAL MUSIC EDUCATION- OPPORTUNITIES, ACHIEVEMENTS, IMPROVEMENTS	21
3. Асимопулос Панаџис – НЮАНСЫ НИЦШЕАНСКОГО НИГИЛИЗМА В ФЁДОРЕ ДОСТОЕВСКОМ: «ПРЕСТУПЛЕНИЕ И НАКАЗАНИЕ» И «БЕСЬ»	33
4. Балек Тијана – АКЦИОЛОШКИ ПОТЕНЦИЈАЛ ФРАЗЕМА С КОМПОНЕНТАМА НЕБО И ЗЕМЉА У РУСКОМ И СРПСКОМ ЈЕЗИКУ – КВАЛИФИКАЦИЈА ЉУДСКИХ ОСОБИНА И СИТУАЦИЈА	45
5. Бужаровска Елени – ПРИМАРНОСТА НА СЕМАНТИЧКИОТ ПРИОД ВО АНАЛИЗАТА НА ГЛАГОЛИТЕ	53
6. Величковска Родна – ЖЕТВАТА И ЖЕТВАРСКОТО ПЕЕЊЕ ВО МАКЕДОНИЈА И РУСИЈА (КУЛТУРНИ ПАРАЛЕЛИ).....	65
7. Веселиновска Снежана Ставрева – СТАВОВИТЕ И МИСЛЕЊАТА НА СТУДЕНТИТЕ ОД ОДДЕЛЕНСКА НАСТАВА НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ОБРАЗОВНИ НАУКИ ЗА СВОЈАТА ОСПОСОБЕНОСТ ЗА РЕАЛИЗИРАЊЕ НА НАСТАВАТА ПО ПРИРОДНИ НАУКИ	75
8. Гладышева Светлана Николаевна – БЕЛАЯ АРМИЯ В ПУБЛИЦИСТИКЕ А. И. КУПРИНА, И. С. ШМЕЛЕВА И Р. Б. ГУЛЯ	87
9. Голаков Костадин, Ниами Емил – СТИЛОТ НА ПРЕВОДОТ НА ДРАМАТА НА А. П. ЧЕХОВ „ВИШНОВАТА ГРАДИНА“ ОД МАРИЈА НАЈЧЕВСКА-СИДОРОВСКА.....	95
10. Грачева, Жанна – ПОХВАЛА, КОМПЛИМЕНТ И ЛЕСТЬ КАК РЕЧЕВОЈ АКТ (НА МАТЕРИАЛЕ ТВОРЧЕСТВА В. НАБОКОВА)	103
11. Гркова Марија – УСВОЈУВАЊЕТО НА ПЕРФЕКТОТ ВО IX ОДДЕЛЕНИЕ ВО ШТИПСКО	109
12. Грујовска Сашка – ГРАМАТИЧКИ СРЕДСТВА ЗА ОЗНАЧУВАЊЕ ПРЕКАЖАНОСТ ВО МАКЕДОНСКИОТ И ВО ГЕРМАНСКИОТ ЈАЗИК	119
13. Денкова Јованка – КЕРОЛОВСКАТА ФАНТАСТИКА НА ЈАН ЛАРИ	127
14. Денковска Милица – ПАТУВАЊЕТО КАКО ИСТРАЖУВАЧКИ КОНЦЕПТ ВО КНИЖЕВНИТЕ СТУДИИ.....	139
15. Деревская Евгения – ФРАЗЕОЛОГИЗМЫ ВОРОНЕЖСКИХ ГОВОРОВ, ХАРАКТЕРИЗУЮЩИЕ ЧЕЛОВЕКА ПО ЕГО ОТНОШЕНИЮ К ТРУДУ (ЭТНОЛИНГВИСТИЧЕСКИЙ АСПЕКТ)	149
16. Дѳгтева Ярославна – ЧУЖОЈ ВЗГЛЯД В РОМАНЕ «ИДИОТ» Ф. М. ДОСТОЕВСКОГО	155
17. Димитриева-Ѓорѓиевска Марина – ОБРАЗОВАНИЕ И ПРАКТИКА. УЛОГАТА, СТАВОВИТЕ И ЗАДАЧИТЕ НА НАСТАВНИКОТ ВО НАСТАВНИОТ ПРОЦЕС	161

18. Димова Марија Ѓорѓиева – (ИНТЕР)ТЕКСТУАЛНИ ТРАНСМИГРАЦИИ	169
19. Донеv Драган, Крстева Марија – ПОТРЕБАТА ОД ПРЕВОДОТ ВО ГЛОБАЛИЗИРАНИОТ СВЕТ	179
20. Ѓорѓиевска Ева – СЕМИОТИКАТА НА „ПРАШКИТЕ ГРОБИШТА“ ОД УМБЕРТО ЕКО	185
21. Erol Çalişkan, Şerife Seher – AN EXAMPLE TO THEATRICAL VILLAGE PLAYS FROM THE BOLU REGION: HASAN PLAY	195
22. Žigić Vesna - SOCIAL NETWORKS AND EDUCATION OF THE BLIND AND VISUALLY IMPAIRED STUDENTS	203
23. Ivanovska Lela – THE ROLE OF METACOGNITIVE LISTENING STRATEGIES IN LEARNING ENGLISH AS A FOREIGN LANGUAGE	213
24. Jugreva Marija – LEXICAL PROCESSING: MODELS OF WORD RECOGNITION	221
25. Караниколова-Чочоровска Луси – ЕЛЕМЕНТИТЕ НА ТРАДИЦИЈАТА И МЕНТАЛИТЕТОТ ВО РАСКАЗОТ „СТАРИТЕ ДНИ“ ОД БОРА СТАНКОВИЌ	229
26. Кирова Снежана, Кузмановска Драгана, Иванова Биљана – ФРАЗЕОЛОГИЗМИ СО БРОЕВИ ВО АНГЛИСКИОТ И ГЕРМАНСКИОТ ЈАЗИК	237
27. Kitanovska–Kimovska Sonja, Neshkovska Silvana – HANDLING OF CULTURE-SPECIFIC TERMS IN TRANSLATION	247
28. Ковачева Лидија – СИМБОЛИКАТА НА РОЗАТА ВО РИМСКИТЕ ПРАЗНИЦИ И ПОГРЕБНИТЕ ОБИЧАИ И ВО МАКЕДОНСКАТА НАРОДНА ТРАДИЦИЈА	259
29. Kovačević Maја – COMPOUNDS IN THE SERBIAN ENGINEERING DISCOURSE	267
30. Кожинкова Весна – КУЛТУРНИОТ И ЕТНИЧКИОТ ИДЕНТИТЕТ НА ЕГЕЈСКИТЕ МАКЕДОНЦИ ВРЗ ПРИМЕРИ ОД МАКЕДОНСКИОТ РОМАН	275
31. Коцева Ана – A CROSS-CULTURAL STUDY OF COMPLAINT STRATEGIES BY MACEDONIAN AND AMERICAN HIGH-SCHOOL STUDENTS	287
32. Коцева Весна, Тодорова Марија – КРЕИРАЊЕ НА АКТИВНОСТИ СО СТРУКТУРИРАН ИНПУТ ВО РАМКИТЕ НА ПОУЧУВАЊЕТО ГРАМАТИКА СО ОБРАБОТКА НА ИНПУТ	293
33. Коцева Даниела, Мирасчиева Снежана – РАЗВОЈОТ НА КУЛТУРАТА ПОД ВЛИЈАНИЕТО НА КОМУНИКАЦИОНИТЕ МЕДИУМИ	301
34. Кузмановска Драгана, Мрмеска Викторија – КОЛОКАЦИИТЕ КАКО НЕИДИОМАТСКИ ФРАЗЕОЛОГИЗМИ ПРОСЛЕДЕНИ ПРЕКУ ПРИМЕРИ ОД ГЕРМАНСКИОТ ЈАЗИК	309
35. Кусевска Марија, Ивановска Билјана, Даскаловска Нина – УЛОГАТА НА ЕМПИРИСКИТЕ ИСТРАЖУВАЊА ЗА РАЗВИВАЊЕ ПРАГМАТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА КАЈ ИЗУЧУВАЧИТЕ НА СТРАНСКИ ЈАЗИЦИ	317
36. Kurchanoff Maksym W. – NON-ACADEMIC FORMS OF CONSTRUCTIVISM IN FOLK HISTORICAL IMAGINATIONS IN MACEDONIA AND SLOVENIA	325
37. Лапыгина Мария – СРАВНИТЕЛЬНАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА ЛЕКСИЧЕСКИХ СРЕДСТВ СОЗДАНИЯ ОТРИЦАТЕЛЬНОГО ИМИДЖА ПОЛИТИКА В РУССКИХ И СЕРБСКИХ ПЕЧАТНЫХ СМИ	333

38. Lah Meta – GAMES SERVING AS DIDACTIC TOOLS: ATTITUDES OF PROSPECTIVE TEACHERS OF FOREIGN LANGUAGES	339
39. Леонтиќ Марија – ИДНО ВРЕМЕ ВО ТУРСКИОТ И ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК	349
40. Лесных Наталья – ДЕ- И РЕМИФОЛОГИЗАЦИЯ ИСТОРИИ В ПЬЕСЕ М. УГАРОВА «ГОЛУБИ».....	361
41. Ljubicic Gordana – IS GRAMMAR-TRANSLATION METHOD REALLY DEAD	371
42. Ljubotenska Dragana – SOCIAL MEDIA AND THE LATEST TENDENCIES IN WORD FORMATION AMONG TEENAGERS	379
43. Маролова Даринка – ВОСПОСТАВУВАЊЕ НА ПРЕВОДНА ЕКВИВАЛЕНТНОСТ МЕЃУ СПЕЦИФИЧНИТЕ ГРАМАТИЧКИ ФЕНОМЕНИ ВО ГЕРМАНСКИОТ И ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК.....	385
44. Магдинчева-Шопова Марија, Бошков Тајјана, Јошески Душко – ФОРМАЛНОТО ОБРАЗОВАНИЕ И ПРОФЕСИОНАЛНОТО РАБОТЕЊЕ	395
45. Мартиновска Виолета – ПРИДОНЕСОТ НА АКАДЕМИК ВЛАДИМИР МОШИЊ ЗА СЛОВЕНСКИТЕ РАКОПИСИ ВО МАКЕДОНИЈА	405
46. Мирасчиева Снежана, Коцева Даниела – ОБРАЗОВАНИЕ И ПРАКТИКА: НОВИ ИСТРАЖУВАЊА ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ НА ВОСПИТНО-ОБРАЗОВНАТА ПРАКТИКА	411
47. Митковска Лилјана – ИЗРАЗУВАЊЕ НАДВОРЕШНА ПРИСВОЈНОСТ: МАКЕДОНСКИОТ НАСПРЕМА АНГЛИСКИОТ ЈАЗИК	419
48. Младеноски Ранко – ПОЕЗИЈАТА ВО РОМАНИТЕ НА ВЕНКО АНДОНОВСКИ	429
49. Morris Kevin – CHINESE CUBANS. TRANSNATIONAL ORIGINS AND REVOLUTIONARY INTEGRATION	439
50. Нагина Ксения – ДИАЛОГ М. КУНДЕРЫ И Ф.М. ДОСТОЕВСКОГО: К ВОПРОСУ О ПРЕСТУПЛЕНИИ И ЕГО МОТИВАХ	451
51. Николенко Делфина Јованова – КОРЕЛАЦИЈА, МОРФОЛОШКА АНАЛИЗА И ИНТЕРКУЛТУРНА КОМУНИКАЦИЈА МЕЃУ ЗБОРУВАЧИТЕ НА СЛОВЕНСКИТЕ ЈАЗИЦИ	461
52. Николовска Виолета – СЕМАНТИЧКО-СИНТАКСИЧКИ ИМПЛИКАЦИИ НА ГЛАГОЛОТ ЧУВСТВУВА	469
53. Обухова Елена – ОСОБЕННОСТИ ПЕРЕВОДА ИМЕН СОБСТВЕННЫХ С РУССКОГО ЯЗЫКА НА МАКЕДОНСКИЙ ЯЗЫК НА ПРИМЕРЕ РОМАНА Д.ДАНИЛОВА «ОПИСАНИЕ ГОРОДА»	477
54. Овсянникова Ксения – РЕДАКТОРСКАЯ ПРАКТИКА В СИСТЕМЕ ОБРАЗОВАНИЯ: ЦЕЛИ, ЗАДАЧИ, ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ.	485
55. Павлова Ирена, Ивановска Билјана – ЗБОРООБРАЗУВАЧКИ ПРОЦЕСИ КАЈ ГЛАГОЛИТЕ ИЗВЕДЕНИ ОД СОПСТВЕНИ ИМИЊА ВО ГЕРМАНСКИОТ ЈАЗИК	491
56. Panajotović Artea – YIN-YANG DUALISM IN GETHENIAN BIOLOGY AND POLITICS IN URSULA K. LE GUIN’S THE LEFT HAND OF DARKNESS	499

57. Петреска Весна – ЖИВОТИНСКИОТ КОД ВО СВАДБЕНАТА ОБРЕДНОСТ: КУЛТУРНИ ПАРАЛЕЛИ МЕЃУ МАКЕДОНИЈА И РУСИЈА	507
58. Петровска-Кузманова Катерина – НАРОДНА ДРАМА, МАКЕДОНСКО-РУСКИ ПАРАЛЕЛИ	515
59. Pop Zarijeva Natalija, Iliev Krste – LADY CAROLINE LAMB AND LORD BYRON: GLENARVON - A VAMPIRE OR A WANDERING JEW.....	523
60. Продановска-Попоска Весна – ПРЕГЛЕД НА МАКЕДОНСКИОТ И АНГЛИСКИОТ ГЛАСОВЕН СИСТЕМ: ВЛИЈАНИЕТО НА МАЈЧНИОТ ЈАЗИК ВО СОВЛАДУВАЊЕТО НА ПРАВИЛЕН ИЗГОВОР НА АНГЛИСКИ ЈАЗИК	529
61. Ристова-Михајловска Милена – ЖАНРОТ ПОЛЕМИКА ВО ДОМАШНАТА И СВЕТСКАТА ЛИТЕРАТУРА.....	541
62. Рыбачева Лариса – ВЕРБАЛИЗАЦИЈА ЕМОЦИЈ В РУССКОЙ ЯЗЫКОВОЙ КАРТИНЕ МИРА	549
63. Сахарова Дарња – МЕСТО НАУЧНО-ПОПУЛЯРНОЙ ЛИТЕРАТУРЫ В ЖИЗНИ СОВРЕМЕННЫХ ДЕТЕЙ И ПОДРОСТКОВ: ИТОГИ СОЦИОЛОГИЧЕСКОГО ИССЛЕДОВАНИЯ. РЕДАКТОРСКИЙ АСПЕКТ	555
64. Сидорова Елена, Швецова Ольга – МЕТОДИКА ПРЕПОДАВАНИЯ РУССКОГО ЯЗЫКА В ШКОЛЕ И ВУЗЕ: ТОЧКИ СОПРИКОСНОВЕНИЯ, ПРОБЛЕМЫ, ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ.	563
65. Симонова Светлана, Белоусов Арсений – К ПРОБЛЕМЕ ЭТИКО-ЭСТЕТИЧЕСКОГО СИНТЕЗА В РУССКОЙ ФИЛОСОФИИ ХХ ВЕКА	571
66. Симоска Силвана – „СВЕТОТ КАКО ПОЛЕ ЗА КУЛТУРЕН НАТПРЕВАР МЕЃУ НАРОДИТЕ“ – ТЕОРИСКИТЕ ПРЕМИСИ ЗА КУЛТУРАТА НА ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ	581
67. Станојоски Игор – КОНКЛУЗИВОТ ВО БУГАРСКИОТ ЛИТЕРАТУРЕН ЈАЗИК И ВО МАКЕДОНСКИТЕ ДИЈАЛЕКТИ	591
68. Stojanovska-Ilievskata Natasha - THE MACEDONIAN COMPONENT OF THE 1. INTERNATIONAL CORPUS OF LEARNER ENGLISH	597
69. Сулејмани Умит - ПРЕЧКИ ВО КОГНИТИВНОТО УЧЕЊЕ ОД АСПЕКТ НА НАСТАВНИЦИТЕ	603
70. Тантуровска Лидија – „ВАСИЛИА ПРЕКРАСНА“	613
71. Тасевска Марица, Миленкоска Милкица - ЗАСТАПЕНОСТА НА ВЕШТИНАТА ЗБОРУВАЊЕ ВО УЧЕБНИЦИТЕ ПО ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК	635
72. Тернова Татјана – ПРОБЛЕМА НОВИЗНЫ В ЛИТЕРАТУРА АВАНГАРДА: РУССКИЙ ИМАЖИНИЗМ	643
73. Тихонова Ольга – ГЕНДЕРНЫЕ АСПЕКТЫ КРИМИНАЛЬНОГО ЖАНРА В СОВРЕМЕННЫХ ГЕРМАНО-СКАНДИНАВСКОЙ ЛИТЕРАТУРЕ И ТЕЛЕВИЗИОННОМ КИНО	651
74. Тодорова Марија, Коцева Весна – УСВОЈУВАЊЕ НА ТРЕТ ЈАЗИК (J3)	659
75. Trajchev Stefan, Trajchovska Marina – THE PLURILINGUALISM CONCEPT IN THE LEARNING OF THE SECOND FOREIGN LANGUAGE	665
76. Тренчовска Софија – КАРНЕВАЛИСТИЧКОТО НАСПРОТИ ХУМАНИСТИЧКОТО ДОЖИВУВАЊЕ НА СВЕТОТ	673

77. Тренчовски Горан – ДИОНИЗИСКОТО ВО ДРАМАТА „СЛОВЕНСКИ ОРФЕЈ“	681
78. Ulanska Tatjana – TEACHING CULTURE IN THE FOREIGN LANGUAGE CLASSROOM IN ALL LEVELS OF EDUCATION IN MACEDONIA	691
79. Урумова-Марковска Славица - ЃАВОЛОТ И САМОВИЛИТЕ ВО МАКЕДОНСКИОТ ФОЛКЛОР И НИВНАТА ИМАГИНАРНА ПРЕОБРАЗБА ВО РАСКАЗИТЕ НА МИТКО МАЏУНКОВ	701
80. Фьон Фам Май – УСТАРЕВИШИЕ НАИМЕНОВАНИЯ ОДЕЖДЫ 1. В ПРОИЗВЕДЕНИЯХ И.А. БУНИНА	709
81. Hadzi-Nikolova Adrijana, Tasevska Marica – EDUCATIONAL TECHNOLOGY, THREAT OR BENEFIT TO TEACHERS	715
82. Чарыкова Ольга – ЭТНОКУЛЬТУРНАЯ СПЕЦИФИКА МЕТАФОРИЧЕСКОЙ НОМИНИЦИИ	727
83. Чурсина Дарья – НАИМЕНОВАНИЯ ЖИЛИЩА В ВОРОНЕЖСКИХ ГОВОРАХ В ЭТНОЛИНГВИСТИЧЕСКОМ АСПЕКТЕ	735
84. Шеху Флорина, Котева Мојсовска Татјана – ПОСТАВЕНОСТА НА КОМУНИКАЦИСКИТЕ КОМПЕТЕНЦИИ ВО ИНИЦИЈАЛНОТО ОБРАЗОВАНИЕ НА НАСТАВНИЦИ	741
85. Шутаров Васко – ПРОЕКЦИИ ЗА МАКЕДОНСКАТА КУЛТУРНА ДИПЛОМАТИЈА, СПОРЕД „НАЦИОНАЛНАТА СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА КУЛТУРАТА ВО Р. МАКЕДОНИЈА ЗА ПЕРИОДОТ 2018-2022 ГОДИНА“	751
86. Wanke Michal – MOVING LAB BEYOND THE BORDERS. RESEARCH NOTES A PROPOS THE FREEDOMBUS INTERDISCIPLINARY PROJECT	759

ПРЕЧКИ ВО КОГНИТИВНОТО УЧЕЊЕ ОД АСПЕКТ НА НАСТАВНИЦИТЕ

Умит Сулејмани

М-р, Македонија, ОУ. “Врапчиште“,

umit_suleyman@hotmail.com

Апстракт: Според Пиаже, иако процесот на постепено јазично едуцирање започнува од механичките моделирања коишто детето ги доживува како резултат на интеракцијата со околината, овие моделирања во завршниот дел се претвараат во одредени ментални структури и создаваат центар за целосен ментален (когнитивен) развој. Во овој процес детето поминува од мисловни постапки какви што се адаптација, критика, испрашување и заповед и преку развивање на хипотези стигнуваат до јазични структури коишто се општествено прифатени.

Во табелата „причини за пречки при употребата на методи и техники за когнитивно учење од аспект на наставникот“, од анкетираниите 14 предметни наставници коишто предаваат Турски јазик во основните училишта можеме да видиме дека 78,57% од наставниците одговориле дека најголема пречка е немањето доволно средства, алатки и техники, додека 21,43% одговориле дека тоа е разликата во капацитетот на когнитивните способности на учениците.

Клучни зборови: когнитивно учење, пречки, турски јазик.

1. Теорија на когнитивно учење

Истражувањата насочени конкогнитивните процеси во учењето почнале нај прво со Гешталт психолозите, продолжиле со психолозите како што се Пиаже, Брунер, Аусубел и со придонес на други научници и се собрани под името когнитивни теории. Пристапот на Пиаже кон когнитивното учење е следно; според теоријата на когнитивен развој секој човек се раѓа со вештините; да создаде неѓа, усвојување, адаптација, организација, договарање. Когнитивниот развој се остварува со искуство, социјализација, созревање и балансирање. Според Пиаже тоа се измени кои што настануваат во различните години од животот (Yeşilyaprak, B., Aydın, B., Can, G., Ersanlı, K., Kılıç, M., Külahoğlu, S. 2002: 77). Когнитивноста е збир од постапки коишто ги создава човечкиот мозок со цел да ги разбере светот и случувањата во околината. Когнитивни активности се: забележување на стимулациите од околината,

споредба со претходните податоци, создавање нови учења, складирање на добиените информации, паметење, квалитативна и рационална евалуација. Когнитивните научници обрнуваат внимание на термини како разбирање, забележување, размислување и создавање. Когнитивното учење е давање значење на случувањата во човечката околина. Когнитивниот развој ги дефинира активностите на теориите, способностите, размислувањата, меморијата, аргументирањето и другите активности на мозокот. Според когнитивната теорија, кога децата не можат да најдат соодветни зборови самите ги измислуваат (Gander, M.J. & Gardiner, H.W. 1993: 230). Според нив, секое ново учење придонесува кон подобро разбирање на минатото. На овој начин, секое ново учење претставува подлога и за идните учења и на овој начин подобрување на сетилата за перцепирање. Пиаже, периодите на когнитивен развој ги поделил на 4 дела. Учениците до 6-то, 7-мо и 8-мо одделение доживуваат сетилно-движечки период, период на пред-обработка, и период на конкретни активности. За успешно да го надминат овој период, потребно е успешно да ги надминат претходните периоди. Во овој период децата можат да размислат конкретно; можат да ги спојат и одделат варијаблите; можат да се интересираат за идните идеолошки проблеми; ја доживуваат егоцентричноста на пубертетот. Со развитокот на апстрактните мисли, адолесцентот може да размислува за апстрактни идеи и поими како демократија. Турски, математика и општествените науки можат да го подобрат апстрактното размислување. Наставните методи се базираат на идеите дека секој ученик може да идеализира и систематски и логички решава проблеми. Од учениците е очекувано во училиниците наместо да се движат, допираат, набљудуваат, тие да седат, слушаат, читаат и пишуваат. Ова е основната заблуда во образованието (Yeşilyaprak., Aydın., Can., Ersanlı., Kılıç., Kūlahođlu., a.g.e., s. 94). Истражувачот Гудлед, во различни училишта во Америка е направено истражување каде што е видно дека наставниците 75% од времето го трошат за да ги насочат учениците кон нивните задачи, додека 70% од ова време се губи на комуникацијата помеѓу наставникот и ученикот. Открил дека наставниците зборуваат 3 пати, додека учениците зборуваат еднаш (Goodlad, 1984). Од едно направено истражување заклучено е дека: со цел учениците да бидат успешни, не само во училиниците туку и на сите полиња во текот на животот, потребно е да се стекнат со когнитивните учења какви што се пројава на интерес, запознавање, споредување, класифицирање, правење компарација, толкување и проценка (Bedir, H., Bada, E. 1998: 51-63).

1.2. Традиционална хиерархија на Блумовата таксономија

Блумовата таксономија е подредување на живите суштества, правила и принципи коишто се применуваат при оваа класификација. Потеклото на зборот е од грчките зборови таксис (поредок) и номос (закон). Студијата под наслов „Таксономија на образовните цели“, направена во 1956 година од страна на професор Бенџамин Блум од универзитетот Чикаго, во 20 и 21 век е искористена во образовниот систем за развиток и упатување кон нагорна линија на перцепциските структури и учења на учениците (Bloom, 1956). Студиите што се прават денес сè уште профитираат од таксономијата и со ова се чекор

напред.Блум одлучил да ја развие оваа студија од причина што секој ученик поседува различен талент за перцепција. Со цел различностите помеѓу учениците од школите, курсевите и сл. да ги сведе на минимум и со услов тие да бидат корисни за општеството, Блум ја почнал студијата за таксономија. Генералниот постулат на Блумовата таксономија е: контрола на карактеристиките на учењето со држење под контрола на личните перцепциски различности коишто влијаат на ученикот. На овој начин покажува дека со дополнителен напор и време секој ученик може да стигне до посакуваната информација. Во склоп на ова постојат 3 варијабли: карактеристики на ученикот, карактеристики на услугата обучување, производи на учењето.

Учењето со неговото општо значење може да се дефинира како трајна промена на однесувањето коешто се стекнува со животните искуства и обуки. Покажува различности зависно од начинот на перцепција на човекот и неговиот капацитет. Додека некои можат информациите да ги сватат за пократок рок, некои имаат потешкотии во перцепцијата. Корисно е да го спомнеме и следното. Талентот за перцепција кај човекот опаѓа со неговото стареење. Учењето станува сè потешко со опаѓање на бројот на неурони и стареење на човекот.

Блум напоменува дека постојат неколку вида на учење во таксономијата и ги подредува трите фази на учење на следниот начин:

1. Когнитивна таксономија, односно ментални активности;
2. Сензитивно поле, односно активности кај чувствата и однесувањата;
3. Психомоторни, односно физички активности.

2. Когнитивна таксономија

Когнитивната таксономија го содржи развојот на информациски и ментални вештини. Според Блум, нивото на размислување на учениците се состои од шест нивоа, почнувајќи од најпростото до најсложеното. По објаснувањето подоле на сите со по еден примерок, ќе се даде подетална информација во другите поднаслови.Потчекори на когнитивното поле:

1. **Информација:** содржи учење напамет и наметнува потсетување на факти, принципи и термини(пример: спомнување име на покажаниот предмет, одбирање средство од низа од повеќе средства, дефинирање концепт).
2. **Сфаќање:** прикажување на претходнонаученото од страна на учениците со нов стил и нов поредок (пример: објаснување случај, табела, нагласување причини и начини на научените принципи, факти).
3. **Апликација:** употребување на претходнонаучените теоретски изјави и правила во нови ситуации (пример: решавање математичка задача, исполнување задача).
4. **Анализа:** дефиниње на организација и структура на проблем, целина или систем, поделба на делови, нагласување на поврзаноста помеѓу деловите, дефинирање на теории, принципи и генерализации (пример: анализирање).

5. **Синтеза:** вештина на спојување идеи и делови според одредени релации и правила, создавање нова целина (пример: подредување на делови од одреден проблем, предлагање решение, развивање карактеристичен производ).
6. **Проценка:** оценка на вредноста на одредена работа, метода, решение или производ преку употреба на одредени критериуми, критика на мислење или предлог, одбрана.

Табела бр. 1. Методи и техники коишто можат да се употребат на часовите по турски јазик и книжевност според процесите на когнитивната област (Demirel, 1999: 141).

Table no. 1. Methods and techniques that can be applied to classes in Turkish language and literature by cognitive processes

ЦЕЛ (КОГНИТИВ НА ОБЛАСТ)	СТРАТЕГИ ЈА	МЕТОД	ТЕХНИКА
Знаење	презентација	раскажување	прикажување/бреинсторминг
Сфаќање	открытие	дискусија на случај/	бреинсторминг со прашање-одговор
Апликација анализа синтеза проценка	истражување	демонстрација решавање проблем проект	симулација драма глумење групни и индивидуални студии

Доколу внимателно ја анализираме табелата бр. 1 ќе видиме дека раскажување, дискусија и апликација се најраспространети методи коишто се употребуваат на часовите по турски јазик и книжевност во VII, VIII и IX одделение. Од техниките најзначајни се прикажување, бреинсторминг, компарација, драма, глума и групни студии.

3. Методи и техники

Основното прашање што се поставува во современата настава е: **Како да ги научиме учениците?** На ова прашање се надоврзува прашањето: **Како треба наставниците да се едуцираат?** Одговорите на овој тип прашања резултираат со изнаоѓање голем број методи. Всушност, постигнувањето трајно образование на учениците е тесно поврзано со методите и техниките коишто наставникот ќе ги одбере во текот на едукацијата. Наместо да се научи многу, треба да се сконцентрираме на тоа да се научи правилно. Добриот наставник е оној којшто налага да се учи точно и исправно. Поттикнувајќи ги учениците на истражување и размислување, наставникот им помага во нивниот перцептивен и сетилен развој и придонесува во нивното учење (Calp, M. 2005: 245).

Во книгите на научниците што се занимаваат со проучување на образовните процеси може да се сретнат многу стратегии, различни приоди, методи и техники. Заедничка карактеристика е што сите имаат еден општ опис. Интересно е тоа што иако дефинициите се исти, има разлики во приодите. Тие често се користат наизменично. „Во филозофските речници, поимот *метод*, се дефинира како начин, пат, постапка, што го употребуваме за да постигне одредена цел“ – вели Виолета Димова, во нејзината книга „Литературното дело и рецепиентот“ (Димова, В.2007: 28).

4. Индикации

Доле е истакнато табелите на ”Процентуален и фреквенциски приказ на половата структура на наставниците”, ”Старосна структура на наставниците и процентуален приказ”, ”Процентуален приказ на пречките при употреба на методи и техники за когнитивно учење од аспект на наставникот” анкетирани се 14 наставници од Западна Македонија којшто предаваат турски јазик во основните училишта. Анкета е направено во 2014 год. на следниве училишта: О.У. "Нецати Зекирија" - Центар Жупа/Коџаџик, О.У "Мустафа Кемал Ататурк" - Пласница, О.У. "Вера Цирибири Трена" - Дебреште, О.У. "Мирче Ацев (Јунус Емре)" - Лисичани, О.У. "Санде Штерјоски" - Кичево, О.У. "Братство Единство" - Охрид, О.У. "Брача Миладиновци" - Струга, О.У. "Мустафа Кемал" - Гостивар, О.У. "Врапчиште" - Врапчиште, О.У. "Истикбал" - Тетово, О.У. "Кирил Пејчинович" – Теарце (Сулејмани, У.,Челик, М.2016: 910).

Добиените анализи и резултати од анкетите се презентирани во табелите подолу.

Во табелата бр. 2 дадена е половата структура на наставниците.

Табела бр. 2. Процентуален и фреквенциски приказ на половата структура на наставниците (Сулејмани, У. 2014: 76).

Table no. 2. Percentage and frequency display of the teachers gender structure

варијабла	ф	%
машки пол	9	64.29
женски пол	5	35.71
вкупно	14	100

Од табелата бр. 2 можеме да видиме дека 64,29% од анкетирани се од машки пол, додека 35,71 % од анектираните се од женски пол.

Во табелата бр. 3 дадена е старосната структура на наставниците.

Табела бр. 3. Старосна структура на наставниците и процентуален приказ (Сулејмани, У. 2014: 76).

Table no. 3. Age structure of teachers and percentage display

варијабла	Ф	%
од 24 до 34 год.	5	35.72
од 34 до 44 год.	5	35.72
од 44 до 54 год.	3	21.42
од 54 до 64 год.	1	7.14
вкупно	14	100

Доколку ја погледнеме табелата бр. 3 ќе видиме дека 35.72% од наставниците се на возраст од 24 до 44 години, 21.42% се на возраст од 44 до 54 години и 7.14% се на возраст од 54 до 64 години. Најголемиот процент, со 35.72% има групата од 24 до 44, додека најмалата, со 7.14% е возрасната група од 54-64 години.

Во табелата бр. 4. дадена е процентуален приказ на пречките при употреба на методи и техники за когнитивно учење од аспект на наставникот.

Табела бр. 4. Процентуален приказ на пречките при употреба на методи и техники за когнитивно учење од аспект на наставникот (Сулејмани, У. 2014: 89).

Table no. 4. Percentage of obstacles to usage of methods and techniques of cognitive learning in terms of teacher

не го применувам		го применувам		вкупно	варијабли
фр.	процент%	фр.	процент%		
7	50.00%	7	50.00%	1	Не сум во можност да употребам различен вид на техники или методи од причина што бројот на учениците во одделението е голем.

не го применувам		го применувам		вкупно	варијабли
фр.	процент%	фр.	процент%		
4	28.57%	10	71.43%	2	Не сум во можност да употребаам различен вид на техники или методи од причина што физичките услови не се повољни.
8	57.14%	6	42.86%	3	Не сум во можност да употребаам различен вид на техники или методи од причина што физичките услови во училиницата не се повољни.
3	21.43%	11	78.57%	4	Не сум во можност да употребаам различен вид на техники или методи од причина што нема доволно средства, алати и материјали.
8	57.14%	6	42.86%	5	Не сум во можност да употребаам различен вид на техники или методи заради содржината на учебниците по турски јазик.
10	71.43%	4	28.57%	6	Не сум во можност да употребаам различен вид на техники или методи од причина што интересот на учениците не е доволен.
12	85.71%	2	14.29%	7	Не сум во можност да употребаам различен вид на техники или методи од причина што немам доволно познавање на различни методи.
10	71.43%	4	28.57%	8	Не сум во можност да употребаам различен вид на техники или методи од причина што немам доволно време.

не го применувам		го применувам		вкупно	варијабли
фр.	процент%	фр.	процент%		
8	57.14%	6	42.86%	9	Не сум во можност да употребам различен вид на техники или методи од причина што учениците не се подготвени.
11	78.57%	3	21.43%	10	Не сум во можност да употребам различен вид на техники или методи од причина што има разлики во капацитетот на учениците.

Како што можеме да видиме од табелата „причини за пречки при употребата на методи и техники за когнитивно учење од аспект на наставникот“, 78,57% од наставниците одговориле дека најголема пречка е немањето доволно средства, алатки и техники, додека 21,43% одговориле дека тоа е разликата во капацитетот на когнитивните способности на учениците.

5. Заклучок:

Цел на истражувањето беше и добивање резултати за фреквенцијата на употреба на современите методи и техники од аспект на наставникот, односно кои се пречките при употреба на овие методи. За оваа цел направена е анкета која содржи 10 прашања. Според анализите „причини за пречки при употребата на методи и техники за когнитивно учење од аспект на наставникот“, 78,57% од наставниците одговориле дека најголема пречка е немањето доволно средства, алатки и техники, додека 21,43% одговориле дека тоа е разликата во капацитетот на когнитивните способности на учениците. На едно друго прашање, 85.71% од наставниците одговориле дека „не сум во можност да употребам различни видови на техники или методи од причина што немам доволно познавање за различните методи, додека 14.29% одговориле дека немаат такви причини.

Според дадените резултати откриено е дека најголема пречка за наставниците што не можат да ги користат современите методи и техники се немање доволно средства и алатки. Истовремено и не можат да користат заради немањето доволно познавање на современите методи и техники. Малиот процент на овие методи и техники ни покажува дека наставниците не се информирани за нив.

6. Користена литература

1. Bedir, H., Bada, E.(1998). „İlköğretim Bilişsel Düzeyde Eğitim ve Öğretim“. *Dil Dergisi* 1(68) 51-63.
2. Димова, В. (2007) *Литературното дело и рецепиентот*, Скопје, Македонска реч.
3. Calp, M. (2005) *Özel Öğretim Alanı Olarak Türkçe. (2. Baskı)*. Konya, Eğitim Kitapevi
4. Gander, M.J. & Gardiner, H.W. (1993). *Çocuk ve Ergen Gelişimi. (Yayıma Hazırlayan B. Onur)*, Ankara: İmge Kitabevi, s. 230.
5. Сулејмани, У. (2015) Турската книжевност и когнитивното учење во паралелките со турски наставен јазик во западна македонија. (необјавено магистерска дисертација). Филолошки Факулте, Универзитет "Гоце Делчев" Штип. стр. 70-89.
6. Sulejmani, Umit and Celik, Mahmut (2016) *Методи и техники на часовите по турски јазик и книжевност според просеците на когнитивното учење*. First International Scientific Conference, FILKO, Philology, Culture and Education.p.910. ISSN 978-608-244-308-9
7. Yeşilyaprak, B., Aydın, B., Can, G., Ersanlı, K., Kılıç, M., Külahoğlu, S. ve diğerleri. (2002). *Gelişim ve Öğrenme Psikolojisi(2.baskı)*. Ankara: Pegem A Yayıncılık. s 77.

Интернет извори:

1. Bloom, B. S., Engelhart, M. D., Furst, E. J., Hill, W.H., & Krathwohl, D.R. (Eds.), (1956). *Taxonomy of Educational Objectives. The Classification of Educational Goals, Handbook I: Cognitive Domain*. Web adresinden

http://www.unco.edu/cetl/sir/stating_outcome/documents/Krathwohl.pdf 14.01.2014' te alınmıştır.

2. Goodlad, J. (1984). *A Place Called Scholl*. Wep adresinden

<https://books.google.mk/books?id=Wj8Qn6Ey0SYC&pg=PA70&dq=Goodlad+,+John+A.+Place+Called+School++Hill+Book+Company+1984.&hl=tr&sa=X&ei=GSLRU4SpIeLmywOGy4GICw#v=onepage&q=Goodlad%20%2C%20John%20A.%20Place%20Called%20School%20%20Hill%20Book%20Company%201984.&f=false> 07.01. 2014' te alınmıştır.